



בשנר

ידיעות קיבוץ הזורע - כ"ה בתשרי התש"פ - 24.10.2019

לזכר רותי הרמן
שילוט מבנים היסטוריים בקיבוץ
מוריס הרמן | עמוד 5

תיבת הזכרונות - 70 לזיקים
יוחנן מעוז | עמוד 9

הרופא הצעיר והחולה המדומה
יעל כרמי | עמוד 10

3 | עדכונים מהנעשה בקיבוץ

עדכוני תרבות
עדכון מהחינוך / עידית עזר
עדכון מהביטוח / שלומית נגרי

5 | חברים משתפים

/ יעל אבריאל

6 | לזכר רותי הרמן

/ מוריס הרמן

9 | תיבת הזיכרונות

70 לזיקים / יוחנן מעוז

10 | טור אישי

הרופא הצעיר והחולה המדומה / יעל כרמי

11 | היה היה

לחג האסיף / צוות הארכיון

12 | תרבות ופנאי

פינת התבונה / בועז בש מרץ'
טיפת מיתולוגיה / אהוד דור
קווים לדמות / שבתאי פרידמן

13 | שביליסטים

יומן מסע / ניר רענן

14 | לקראת שבת

פרשות השבועיים / דובי זמר

15 | ענייני השעה

כנראה שעדיין לא התבגרנו / חנן נגרי

15 | לוח מודעות

16 | שו"ת

יפה שהם / דני נהב

לוח זיכרון | אוקטובר

	2.10.12	רעיה נהב
	3.10.95	עזרא מאירהוף
נפל במוצב החרמון	6.10.73	צבי איילון (במבי)
נפל בשמי סיני	7.10.73	יורם לפידות
נפל בסיני	8.10.73	הלל מעוז
נפל בשטח הסורי למרגלות החרמון	12.10.73	נמרוד מנחם
	13.10.08	יפה נגרי
	13.10.13	מנחם כלב
	14.10.09	אדית פרוינדליך
נפל ליד נגבה	17.10.48	אורי באום אלוני
	18.10.12	חיה ירון
נפל בחזית סיני	19.10.73	אלן צ'רסקי
	19.10.03	רודא ריילינגר
	20.10.16	רותי הרמן
	22.10.99	אורה זמיר
	22.10.12	יפה צינר

מערכת בשער

עורכת

אילת ראטס

עיצוב ועריכה גרפית

אנה אבריאל

טלפון

050-7450642

דוא"ל

bashaar.hazorea@gmail.com

הגהה

עמוס אורן

תמונת שער

אילת ראטס

הפצה

שי מוריס, רינה רשקוב

השתתפו בכיליון זה

תרצה שמע, עידית עזר, שלומית נגרי, יעל כרמי, אבריאל, מוריס הרמן, יוחנן מעוז, יעל כרמי, צוות הארכיון, בועז בש מרץ', אהוד דור, שבתאי פרידמן, ניר רענן, דובי זמר, חנן נגרי, יפה שהם, דני נהב ואילת ראטס.



עדכוני תרבות תודות וברכות



ראש השנה - תודות

לניר מרקוביץ', טיבי וצוות 'חתונות והלוויות' - שידם בכל והכל בם, לטובה דור- על הנחייה נהדרת.
לאנה אבריאל- על המודעה הנפלאה, לרינה רשקוב- על הפרסום.

לדנה אלאור - על הארגון והפיקוד על ערב הכנת הברכות, ליהונתן בן צבי, דני אלבוחר ולוטם בר - על העזרה בערב הכנת הברכות. לנטע ושחר הרפז נאור - על ההשקעה בחידוש התפאורה.

לספיר ברגיל והבנות הצעירות - על הריקוד המקסים, לקורן רביב ורן יפרח - על השירה, ללהקת הבית - על נגינה נעימה שלא נפסקת לעולם. לדולי בן יוסף - על התוכן והעומק. לשי מוריס- על הברכה המרעננת משכונת העמק. לשרה מענית - על ברכת המזכירה. לשחף דור ורז רפאלי און - על כתיבת קטעי הפתיחה והסיום.

לוידאו הזורע - על קטעי הוידאו, לאורנית שדמון - על הלוגיסטיקה, ליוחאי רפאלי על העזרה בהבאת התפאורה. לאיריס רפאלי וצוות החג: שני פלד, גפן סלע, רועי שחורי, רז רפאלי און ונטע הרפז נאור.

תודות לכל מי שלקח חלק, עזר, השתתף ותרם את חלקו בהצלחת ערב סוכות:

לסעדיה מלאכי ועוז חזן | לדובי זמר על ברכה מקסימה ומדויקת ולארבעת הדורות לבית שמע-סולומון, שהקריאו: תמימה, איילת, רותם ותמר | לדפנה בן דוד המוכשרת ולכל ילדי הגן המקסימים | לדני אלבוחר וארבע המינות: הדס מרקוביץ', עפר וולף, כרמל שמע ושירה שטיינר בר- נר | לרקדניות המרחבים על הריקוד היפה: ליה זינגר, יובל סלע, שיר כפרי, מור בסיל, תמר בן יוסף ומעין פלד | לארז ברקאי וברכת החקלאים המרגשת שלו | לילון שחורי על הפקת סרט מיוחד וקסום | לרוני כהן אייל והלל ירון על ביצוע יפהפה של 'שיר תשרי' | לילדי הנעורים המקסימים על הריקוד השמח: מיקי שמע, שקד שמע, סתיו קליר, אלי שחם ונעמה אקסלרוד, זיו פלד, עפר וולף, ים הוכמן, גיל זינגר, אור ביסקר ושחר הרפז נאור | לשחקנים בהצגה



"ילדה אחת אמרה": שירה טיקטין, נופר און, ליה זינגר, שקד שמע וסתיו קליר. הייתם נהדרים! ולכל חברי הזורע הרבים שהצטלמו לסרט סוכות שלנו. תודה גדולה ומיוחדת לאנשים שמאחורי הקלעים: לצוות הנפלא של הגברה תאורה, חבורתו של טיבי: אייר אבריאל, ליאם האקט, אדם טוט, תומר כפרי, איתמר בן שלום, אלרוי ברק ותומר לביא, לניר מרקוביץ' שעל החשמל ותמיד נכון ומוכן ולעוז חזן על העזרה הלוגיסטיקית.

תודה ענקית לשותפים שלי בהפקת הערב: שירה שטיינר- בר נר ומיקי שמע. אין כמוכם!
שנמשך לתרום ולעשות בשביל הקהילה שלנו, כדי שנמשך ליהנות מערבי תרבות, עשייה משותפת וחגים ואירועים שמחים ומלאי משתתפים.
ומעל לכל, איחולי בריאות ורפואה שלמה לאיריס רפאלי שלנו.

חגים שמחים,
תרצה שמע

להלן ברכה ושיר שהוקראו בערב חג סוכות:

מה זה להיות חקלאי ? / ארז ברקאי

להיות חקלאי זה לקום מוקדם בבוקר לראות את השמש עולה, ובערב לראות את השמש יורדת.
להיות חקלאי זה לדעת לקבל ולאהוב את האדמה, גם בשנים שהיא לא נותנת לך יבולים.
להיות חקלאי זה לאהוב את הריח של האדמה בעונות השונות.
להיות חקלאי זה האהבה של גשם ראשון שמגיע, ואתה יודע שהוא מנביט לך את החיטה.
להיות חקלאי זה להתרגש שהגעת ליבולים גבוהים.
להיות חקלאי זה אידאולוגיה - לדעת שאתה שומר על הקרקע לדורות הבאים.
להיות חקלאי זה לחפש את הדבר הבא.
להיות חקלאי זה להתרגש כשהגיע לך טרקטור חדש.

ובסוף, להיות חקלאי זה לגור בקיבוץ הזורע, שהוא משק שמאמין ומשקיע בחקלאות, ולהיות חלק מהדבר הגדול הזה, שנקרא חקלאות בישראל.

חג שמח לכולם!

<<<

בשער | 3

הסתיו בפתח, חג האסיף
עצב ואושר את ליבנו מציף.
מאחורינו - שנה וקללותיה מוטלת שכוחה
ולפנינו - שנה חדשה מביטה נכוחה.
עמוסת תכניות, מלאת ציפיות ותקווה
לשנה ברובה, לשנה טובה...

בסוכתנו מבלבלים ארבעת המינים
שבקהילה סולידרית עדיין מאמינים
קבוצת רב דורי - ילדים ונערים
חיילים, חוזרי צבא וחברים בוגרים.
נכבדי השבט, הותיקים המדהימים,
ומצטרפים חדשים שדם חדש מזרימים.
וכולנו יחד לאגודה אחת נקשרים
בכל התכונות, היכולות והמגדרים
ואת חלקת אלוהים שלנו מעבדים בשמחה
באהבה, במסירות וגם די בהצלחה.

בתחילת תשרי גורלו של אדם נחתם
ובסופו מתפללים על גשמים בעתם.
ואנו צופים אל הפורד והשמיים
ומחכים לניסים על שקשוק המים.
כמה משתוקקים לקיים את המצווה
במסיבה רטובה, שמחת בית השואבה.
כי עבודנו - אדם, דָּגָה, צומח ואדמה
המים הם החיים, כמו אוויר לנשימה!

הסוכה שלנו, צנועה ופשוטה
כולנו שווים בה, אני ואתה
אין בה עוני ועושר, בורות וחכמה
כולנו בניה של אמא אדמה.
מציגים את יבולינו בחיל ודאגה
מהשדה, המטע, הבקר והדגה
מהתעשייה, מהיזמויות, העסקים והמעבדה
לא נחים על זרי דפנה, אך אומרים תודה
לעושים במלאכה בכל פינה בקיבוץ
בייצור, בשירותים, בחינוך ובעבודות חוץ.

תהא תש"ף שנת שלום ורווחה
משופעת במשקעים של ברכה
ואנו נלמד להעריך את היש
לעצמנו ולזולת - לסלוח ולהתפייס
להביט אל המחר באומץ וגאווה
ולהיות ראויים לשנה טובה.

עדכון מהחינוך סירת הורים - 'הורים ערים'



המסכנים את בריאותם או ביטחונם.
במהלך התקופה, ריכזה את פעילות הסיירת
בנאמנות רבה, אורית אבריאל, אשר דאגה לשיבוץ
צוותי הסיירים, להודיע לנערים על השיבוץ, להיות
אשת הקשר מול המועצה ולעדכן את הנהלת הקיבוץ
בכל אירוע שהסיירים נתקלו בו.
לאחר שנתיים, שכללו את הקמת הסיירת והפעלתה,
ביקשה אורית לסיים את תפקידה זה. אנו מודים לה
מקרב לב על ריכוז פעילות הסיירת, שנעשה באחריות
ורצינות, תוך ראיית החשיבות של נוכחות 'סיירת
ההורים' בלילות שישי בהזורע.
כעת אנו מחפשים את הרכז הבא, שירים את הכפפה
וימשיך את המפעל החשוב הזה, שמשרה תחושת
ביטחון על הנערים והמבוגרים גם יחד.
אשמח לתת פרטים נוספים למתעניינים בתפקיד.

עידית,

■ מנהלת החינוך

בשנתיים האחרונות פועלת בקיבוץ בשקט ובמסירות
רבה 'סיירת הורים', המורכבת מהורים של בני הנעורים,
אשר התנדבו למשימה החשובה. תפקידה של סיירת
ההורים הוא להפגין נוכחות מבוגרת בלילות שישי,
לפגוש את הנוער הפעיל בשעות
הללו ולתת לו תחושת ביטחון,
שיש מבוגרים בשטח גם בשעות
הלילה.

הסיירים, חמושים בתרמוסי
תה וקפה ועוגיות בצד, פגשו את
הנערים במקומות שונים, ניהלו
עימם שיחות במגוון תחומים
ובעיקר, פגשו נוער מאיר
עיניים ושמח לשיח עם המבוגר.
הסיירים נמנעו, כחלק מאפיוני
התפקיד, מלעסוק בענייני
משמעת וגבולות ולא התערבו
בפעילויות הנערים, אלא במצבים





בביטוח זה הפיצוי הוא 5000 ₪ ל-5 שנים, והוא ניתן רק לחברים.

התשלום על הביטוחים נעשה ע"י הקיבוץ (בנים עוזבים וכו' מחויבים בתקציבים). מכיוון שכך, תשלומי הפיצויים בביטוח הסיעודי, אם החבר יזדקק להפעלת שירות זה, ייכנסו לקיבוץ, וישמשו לתמיכה וטיפול בחבר.

בקשה חשובה - בשנתיים האחרונות קלטנו, לשמחתנו, חברים וילדים רבים. אני מבקשת מכולכם לעבור אצלי במשרד, על מנת שאוכל לצרף אתכם לביטוחים הנ"ל. בפעם הבאה - עדכונים לביטוח דירה, יזמויות ועוד. בברכת שנה טובה, הרבה בריאות ואושר.

שלומית נגרי,
אחראית ביטוח הזורע
052-3990362



קריאה לתרומה

בין שאר עגלות התרומה הניצבות בכלבו מעת לעת, ניצבת גם עגלת תרומה לפליטים, שמופעלת ע"י קבוצת מתנדבים מהזורע ומזיכרון יעקב, אשר קוראים לנו להקדיש רגע מחשבה (וכמה קופסאות פסטה...) ל'ג'ר החי בתוכנו':

אנו אוספים מצרכי מזון יבשים עבור הפליטים בדרום ת"א. חלקם עברו ייסורים קשים בדרכם מאפריקה לישראל ומתקשים כיום לעבוד ומשפחותיהם, פשוטו כמשמעו, רעבות! לכן אנו זקוקים לעזרתכם בתרומת מצרכי מזון יבשים כמו פסטה, כל סוגי השימורים, טונה, אורז, קטניות וכד'.

התרומות שלכם משונעות ע"י מתנדבים שלנו לדרום ת"א ושם מועברות ע"י השותפים שלנו - עמותת "המטבח של פסיה" - "ארגון נפלא שעוזר למשפחות הנזקקות ביותר, ומפעיל את 'מכולת התרומות' באחד מהמקלטים שלהם. תודה ושנה טובה שתהיה לכולנו!!

* המצרכים שנתרמו במהלך החגים כבר הועברו ליעדם, העגלה תוצב שוב בכלבו לקראת חנוכה.

שלום לכל החברים, ביטוחי בריאות- מידי פעם עולה הנושא ולאחרונה, הציעו לנו ביטוחי בריאות שונים. אז מה יש לנו:

1. "מגן בריאות לקיבוץ" - זהו ביטוח המכסה השתלות וטיפולים מצילי חיים בחו"ל. תרופות שלא בסל (כולל קנאביס רפואי) - השתתפות עצמית 150 ₪. ומס' הטבות לטיפול במחלות קשות. בביטוח זה מבוטחים כל חברי הקיבוץ וילדיו.

2. ביטוח סיעודי - חברים מעל גיל 58 מבוטחים בקרן מיוחדת של הקיבוץ. חברים מתחת לגיל 58 מבוטחים בחברות השונות, עפ"י השתייכות קודמת.

פינה זו מוקדשת לשיתופים ולדיווחים הקצרים שלכם, בכל עניין חדש ומשמח.

חברים משתפים



אופק אבריאל, נכדם של יעל ויוסי אבריאל ועמליה ואמנון פלד, ביקר לאחרונה בהזורע ושתל עץ בקיבוץ, ביחד עם אמנון ובסיועו של רן סולומון.

אופק, תלמיד כיתה ו' בבית הספר 'שלום עליכם' במלבורן אוסטרליה, שמע על השרפות, שמכלות עצים רבים באוסטרליה ובברזיל, ודיבר עם המורים שלו על האפשרות לנטוע עצים חדשים.

בשיחה עם המורים עלה הרעיון לנטוע עץ, במהלך הביקור בישראל. אופק דיבר עם סבא אמנון, שתאם את השתילה עם רן ועם נועה סולומון, שסייעה בהפקת תעודה לבית הספר מ'קרן קיימת לישראל'.

שלט העץ הוכן על ידי אופק, בעזרתם של סבא יוסי וג'ני בכפר אביב.

את העץ, שניטע בתקווה לעתיד ירוק ויפה יותר, ניתן לבקר ליד העלייה מבריכת השחייה לשיכון צמרת.

*תודה ליעל אבריאל על הדיווח.



לפני כשלוש שנים רותי הלכה לעולמה, ובכך הסתיימו שנים רבות של פעילות ועבודה בקיבוץ. אחרי תקופות ארוכות של עבודה במערכת החינוך, בהכנות במטבח ובהנהלת חשבונות, רותי הגיעה לארכיון הקיבוץ וקיבלה אחריות על תחום זה. אמנם היריעה קצרה מכדי לספר על מגוון הפעילויות שבהן עסקה, אך החברים והחברות זוכרים את הפינות בוטרינה שבכניסה לחדר האוכל, או את העזרה שהושיטה לחברים ולצעירים, שביקשו לציין ימי זיכרון, ימי הולדת עגולים או לכתוב עבודת מחקר.

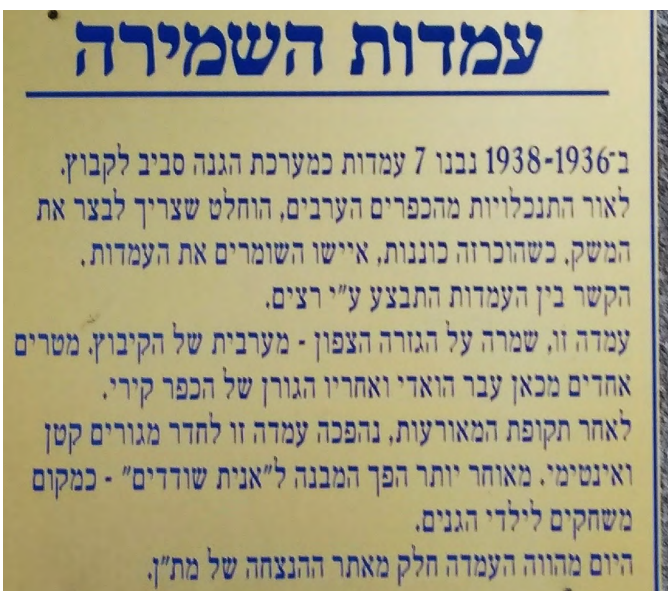


בין המשימות שרותי לקחה על עצמה, היה שילוט של מבנים היסטוריים בהזורע. שלטים אלה עומדים כיום כמעין יד למפעל של רותי ושל עובדי הארכיון, שתרמו את חלקם לעניין. לזכרה של רותי יקירתנו, ולציון 3 שנים בלעדיה, מובאים להלן שמות וצילומים של חלק מאותם מבנים היסטוריים, שרותי, כאמור, יזמה וביצעה את שילוטם יחד עם רבים אחרים, במסירות רבה. / מוריס הרמן

בית ו' על יד תחנות האוטובוס, בקרבת בית ספר 'פלגים'. כיום משמש את 'אופטיכאן' ומשרד מערכות מידע.



עמדת שמירה בקרבת ספריית מת"ן עמדה זו היא בין היחידות ששרדו, מתוך 7 עמדות שנבנו בתקופת המרד הערבי (8-1936).



מוזאון וילפריד ישראל מבנה נאה המשקיף על הדשא המרכזי.



המקלט שבהר נמצא בקרבת ה'כולבו'.



מחסן התבואות נראה למרחוק, נמצאים בו כיום סדנה לתיקון אופניים ומשרדים שונים.



המטבח וחדר האוכל הישן משמש לאחרונה כמועדון צעירים (ח"ץ).

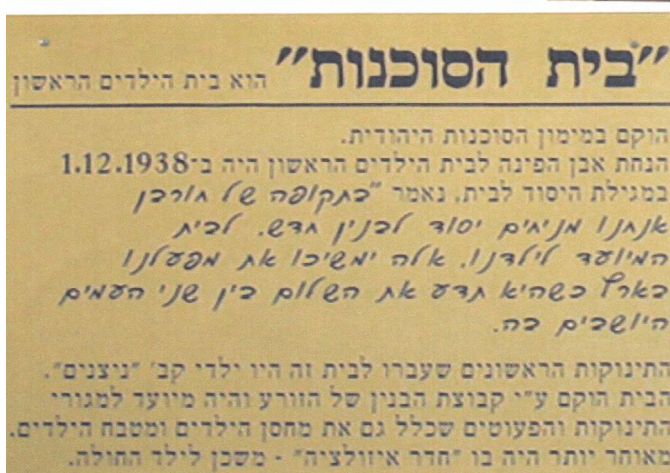


מגדל המים בקרבת בתי הצעירים.



בתי נוער לא קיימים כיום.

בית הסוכנות שימש כבית ילדים, אך המבנה אינו קיים עוד.



* תודות לנחמה נהב, איילה טל וצוות הארכיון, עבור הצילומים המעודכנים. ■



נעים להיזכר - קיבוץ זיקים חוגג 70 / יוחנן מעוז

שהשתלבו בעבודה בענפי המשק (בזיקים היו רק ענפים חקלאיים ותעשייה עוד לא הוקמה). גם אנחנו, הצעירים, השתלבו בעיקר בשלחין ובמטעים.

בין עמודי התווך של הקבוצה היו נורית ורמי הרפז, והמיוחד בכך היה שנורית השתלבה בעבודת החינוך ורמי, ששירת אז בקבע בחיל האוויר, הגיע בערבים ובסופי השבוע. קיבוץ הזורע העמיד לרשותו ג'יפ 'טרנטה', שאיתו הוא התנייד מדי יום לבסיס חיל האוויר הקרוב.

זיקים יושב כ-3 ק"מ מחוף הים וקרוב לגבול הצפוני של רצועת עזה, ולכן המצב הביטחוני היה, כבר אז, די רגיש. ברצועה שלטו אז המצרים, ולכן המתיחות הביטחונית הייתה קשורה בעיקר להסתננות של יחידים, בעיקר לצורך גניבות והברחות, ולא פעם גם לפעילות אלימה, אך לא הייתה פעילות של ירי תלול מסלול, כמו היום. זכורים לי לילות, שבהם חרשנו בלילה עם שומר צמוד, שישב על ידו על הטרקטור.

במבט לאחור, פעילות האימוץ, שנמשכה מספר שנים, הביאה ברכה לשני הצדדים: קיבוץ זיקים התחזק והתרחב, התגבר על קשיי הילדות והיום בהחלט משגשג, כפי שהדבר בא לידי ביטוי במסיבת ה-70, שבה התארחתי. גם קיבוץ הזורע יצא נשכר מן האימוץ. נוצרו יחסי אחווה והערכה בין שני היישובים, והערך של נתינה ועזרה הדדית בין הקיבוצים חיזק את שניהם.

הדילמה היחידה שעלתה במהלך האימוץ הייתה, שהוא זכה "להצלחת יתר", וכך חברי זיקים ניסו לשכנע את חברי הקבוצה הצעירים להישאר איתם ולא לחזור, אחרי שנת השירות, להזורע.

זכור לי עד היום, שהמסבר שהיה סביב האימוץ היה על רקע עניין זה, ויהודה בן חורין, שהיה מרכז הקבוצה שלנו, איים על מזכיר זיקים ודרש שלא ילחצו על צעירי הזורע להישאר אצלם, אלא מי שיעשה זאת מרצונו החופשי.

ואכן, מתוך עשרות רבות של חברי הזורע שהיו בזיקים, רק בודדים נשארו ורובם חזרו, בתום התקופה, הביתה.

היום, נוכח המצב הביטחוני ביישובי עוטף עזה, היה מאוד משמח ומרגש להשתתף בחג ה-70 של קיבוץ זיקים, ולראות יישוב מבוסס כלכלית וחברתית, למרות כל הקשיים האובייקטיביים. קשיים שהפתרון היחיד להם, כפי שהדבר בא לידי ביטוי גם במסכת החג, הוא שלום והסדרים מדיניים, לטובת כל תושבי האזור.

* צילומים: זיקים בשנות ה-50 וה-60, באדיבות בלה שני.

ביום ג' בשבוע שעבר (15.10.19) חגג קיבוץ זיקים את יום הולדתו ה-70. הקיבוץ עלה על הקרקע בשנת 1949, על גבול רצועת עזה, היה ונשאר, מאז ועד היום, יישוב ספר לכל דבר. תולדות קיבוץ זיקים והתפתחותו שזורים גם בתולדות קיבוץ הזורע, דבר אשר אינו בהכרח מוכר או זכור לדורות הבאים של הקיבוץ, ולכן ישנה חשיבות לספר את הסיפור ואת לקחיו.

בשנת 1959 מלאו לזיקים עשור. הקיבוץ היה במצב קשה, הן מבחינה כלכלית והן מבחינה חברתית. להערכתי, היו בו כ-70 או 80 חברים בלבד. הוא עבר פילוג על רקע פוליטי, חלק מן המייסדים עזבו, והשלמות של גרעינים ישראליים החזיקו מעמד רק בחלקן.

נוכח מצב זה, שאפיין קיבוצים צעירים רבים של התנועה הקיבוצית, שהיו פזורים לאורך גבולות המדינה, הוחלט בתנועה על מבצע אימוץ, שבו קיבוצים ותיקים אימצו קיבוצים צעירים, כדי לסייע בחיזוקם וביסוסם. על קיבוץ הזורע הוטלה המשימה של אימוץ קיבוץ זיקים.

הורכבה קבוצה של כ-10 חברי קיבוץ, חצייה של חברים ותיקים שיצאו לזיקים לחצי שנה, וחצייה של צעירים אחרי צבא שיצאו למשך שנה שלמה.

יש להזכיר שגם קיבוץ הזורע עדיין לא היה מבוסס כל כך, והוצאה של 10 חברים בבת אחת הקשתה על המערך המשקי וגם החברתי של הקיבוץ.

קבוצת ניצנים, שאליה השתייכתי, הייתה הקבוצה הראשונה של בני הקיבוץ שחזרה מן השירות הצבאי, ומוסדות הקיבוץ לא ששו לשלוח את חלקנו למשך שנה לזיקים. אבל המשמעת התנועתית, שהייתה אז חזקה מאוד, גברה ובשיחת הקיבוץ הוחלט ברוב גדול, להתגייס למשימה ולשלוח את הקבוצה הראשונה לזיקים.

בקבוצה הראשונה של הקיבוץ היה רכז ותיק, שסייע למזכיר של קיבוץ זיקים בפעילות, ומספר חברים ותיקים



הבית הערבי



מגדל השמירה



הרופא הצעיר והחולה המדומה

וכנראה גם בקול רם. לא כל כך שמעתי, הייתי עסוקה בדקות האחרונות של דפיקות הלב שלי, 'בשביל מה המציאו את הפתקים האלה ואת הטלוויזיה הזאת ואת הכריזה שקוראת למספר 20 לחדר 135?'

'כמה זמן אתה רופא?' שאל אישי בחשד את הרופא הצעיר מאוד, מאוד, מאד, שנראה כאילו רק אתמול סיים בית ספר יסודי.

'מה קרה לך?' נזפתי בו, 'אנחנו בעד רופאים צעירים, גם הם צריכים לצבור ניסיון, אחרת איך יהפכו לרופאים מומחים?'

סבתא של אחת מחברותיי, שנפטרה בשיבה טובה בגיל 92, נהגה לומר שפעם הרופאים היו מבוגרים ממנה, אחר כך הרופאים היו בגילה ואז בגיל של ילדיה ואז בגיל נכדיה. נו, כנראה הגעתי לגיל שהרבה מהרופאים והרופאות צעירים מאיתנו בשלושה עשורים לפחות. מוזר מאד. הרופא הצעיר, בעל חתימת הזקן שרק התחיל לצמת, התייחס ברצינות רבה לכל התחושות וההרגשות שלי, וכששאלתי בזהירות אם מדובר בתופעות של התקף לב, אמר בעדינות שלא נראה לו, במיוחד אם התחושה קיימת כבר שלושה ימים, אבל הוא רוצה שאעשה מייד א.ק.ג. ואחזור אליו בדחיפות, ועוד הוסיף שאצל נשים הסימנים להתקף לב הם אחרים מאשר אצל גברים.

אילו מילים הייתם זוכרים מהמשפט הזה? נכון. 'מייד' ו'בדחיפות'. האחות שרית חיברה אותי מייד ובדחיפות לצ'ופצ'יקים המצחיקים האלה, אחר כך העלתה אותי על המשקל וכל אחת מאיתנו נאנחה מסיבותיה היא.

'ראית משהו?' דחקתי בה כשנתנה בידי את תוצאות הא.ק.ג. 'אני לא מפענחת, אבל צריך לחזור, נכון, מייד ובדחיפות לרופא, אבל בלי לחץ'. לשווא ניסיתי לפענח את הקווים האלה. לשיעור הזה עוד לא הגעתי ב'אנטומיה של גריי' פרק 16, עונה 14.

בניגוד אלי, הילד שהתחפש לרופא ידע לקרוא את תוצאות הבדיקה, אמר שהכל בסדר, מדובר בוירוס ובצרבת קשה שנגרמה לי עקב ההקאות, וצייד אותי בתרופה לעשרים הימים הבאים.

'אתה דווקא בסדר גמור', לחץ האיש את ידו של הרופא שצחק, וחשבתי על כך שהוריו בטח גאים בו מאוד על כך שהוא כזה צעיר, עוד לא סיים כיתה ו' וכבר רופא.

אני בסדר. נחה, קוראת, ממשיכה בלימודי הרפואה שלי מול ה-VOD, ובעיקר פונה ללב שלי: 'היית בסדר 55 שנים? יאללה, תמשיך ככה, יש לך עוד הרבה שנים לעבוד'.

ב-02:30 לפנות בוקר התעוררתי והייתי בטוחה שמישהו התיישב לי על החזה. בעודי מחפשת אוויר, התחלתי למנות את כל הסימנים: קוצר נשימה, בחילה, שריפה בחזה בשילוב עם עדר סוסים שועט, שלקח יחד איתו כבן ערובה את הלב שלי, ושבת פילים שבחר להתיישב ולנוח ממש על מפתח הלב.

אני בוגרת כל סדרות הרפואה והאנטומיה, וישר אבחנתי את עצמי: התקף לב.

את התואר הראשון עשיתי ב-'אי. אר', את ההתמחות ב'אנטומיה של גריי' ואת הפרופסורה והייעוץ, ממש בימים אלה, בעונה הראשונה של 'שיקגו מד'. אם ייתנו לי, גם אוכל לצנר את עצמי וגם להצמיד את השוקרים החשמליים האלה ולצעוק: 'קליר!!' ולהחזיר בן אדם לחיים. תנו לי ניתוח מוח ואני מאושרת.

כבר קרה, לא פעם, שאחד מבני הבית מצא אותי מרוכזת מאוד מול הטלוויזיה, וכששאלו אם צריך משהו מהכלבו או מה נכין היום לארוחת ערב, נענה ב-'ששש!!! אני בדיוק מסירה את האונה השמאלית! אתם מפריעים לי!!'

'ממי', הערתי את אישי, 'קום, אני מרגישה לא טוב'. האיש הרגיע, הביא כוס מים שתמיד פותרת את הכל, והתקף הלב הפך בשעות שאחרי ליורוס בטן נוראי והאסלה הפכה לחברתי הטובה ביותר.

מה עוזר? כלום. קצת מים עם קרח. קצת קולה עם לימון. והתרופה שתמיד עוזרת לי בכל מצב, ואני עומדת לפרסם עליה מאמר בירחון הרפואי הבא 'ביסקוויט ג'ורנל דוט קום' - היא פתי בר. כן, כן, הביסקוויטים היבשים האלה, עם הטעם האופייני, שברגעים מסוימים בהם אישה מבקשת את מותה, מביאים מזור ומשיבים רוח.

וכך ישבתי וכרסמתי לעצמי בכרסומים קטנים וזהירים, פינה ועוד פינה מהביסקוויט, מתפללת שיישאר בפנים.

ההרגשה הרעה פינתה את מקומה להרגשה רעה יותר, והחלטנו לעלות למרפאת 'עמק השלום' ביקנעם. אם יש מקום שאתם לא רוצים להגיע אליו, הוא קופת חולים בבוקר שלאחר יום כיפור. עשרות אנשים בתור לאחיות, למשרד, לרופאים ולזכות כולם יש לומר, שהם מתקתקים הכל במהירות, בנחישות וברגישות.

'איך זה הולך פה?' השתעלה האישה שהתיישבה בכיסא לידני, 'מחכים הרבה זמן? מי אחרון בתור?'

הו, זו שאלה שלא שמעתי מאז הייתי ילדה בתור בקופת החולים בחדרה, בה כל אחד שמר בגופו על מקומו ליד דלתו של הרופא, שלא לומר ארב, לרגע בו שמעו את הידית מסתובבת ומייד קמו כולם על רגליהם עם ההמנון 'אני רק שאלה'.

'מה זאת אומרת מי אחרון בתור?' רשפתי לעצמי

חג האסיף

לרגל החגים שנסתיימו (לבינתיים), מובא להלן שיר שהוקרא בחג סוכות 1945, הכותב אינו ידוע. / צוות הארכיון

<p>ויצאו למטעים לריסוס מוכן המוכתר פניו ורודים וסוסו לבן אך בערב אל ביתו שב מוכתר צהוב כולו גם זריז הפך עורו נס לא יאומן!</p> <p>וביום אחד הופיעה תיבה ענקית מרסס חדש הגיע מארצות הברית!</p> <p>כי גמרה את שירותה המכונה הישנה אך נזכור את זיכרונות היקר תמיד.</p> <p>ועל כן נשיר כולנו פעם אחרונה על המרסס שלנו תהילת פרידה.</p> <p>כי הרי זאת מכונה מיוחדת במינה ובמקש לא תמצא עוד כדוגמתה.</p>	<p>ותראה: מיכה שוכב ולקום הוא מסרב מסביבו כבר התאסף כל החבריה</p> <p>העגלון הוא מקלל ומצליף בשוט הקהל המסתכל מייעץ עצות</p> <p>אך לשווא כל העמל מיכה איננו זז בכלל כבר שקע חצי גלגל מה אפשר לעשות?</p> <p>פזמון: כי הרי זאת מכונה...</p> <p>מסוכן הניקוטין ואת אימתו הוא מטיל על העובדים בענף כולו.</p> <p>כאן תראה קרבן אומלל מעל ערש-דווי מוטל רק בקבוק חלב יוכל שוב להחיותו.</p> <p>יש חומרי ריסוס הרבה בצבעים לרוב אבל על כולם עולה וינטרוש צהוב</p> <p>כי צבעו הוא מרהיב עין הוא צובע מכנסיים כובע, אף וציפורניים יסודי וטוב.</p>	<p>הבה ונשיר כולנו אנשי המטע, על המרסס שלנו שיר ותהילה</p> <p>כי הרי זאת מכונה מיוחדת במינה ובמשק לא תמצא עוד כדוגמתה</p> <p>מכונה כמעט עובדת בלי כל הפרעה רק חצי שנה עומדת היא במסגרייה</p> <p>כי אומנם הכלי חדיש אך בכל זאת קצת רגיש וצריך לו להקדיש תשומת לב רבה</p> <p>ולכן צריך לנהוג בו אך בזהירות יש בהבנה לדאוג לו ובעדינות.</p> <p>לתפקיד כה אחראי של מומחה ומכונאי המזכיר החברתי מסוגל לחוד.</p> <p>פזמון: כי הרי זאת מכונה...</p> <p>אם במטעים תפרוץ פתאום צעקה אז תדע ששוב בבוץ המרסס שקע.</p>
-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------



על מהותו של כיפור ועל Leap of Faith

ראשית, מהו הצד השלילי או המזיק של יום כיפור? הפיכתו למנהג והרגל צבוע ו'מנקה מצפון'. מי שנוהג כל השנה להתנהג בצורה לא מוסרית ואז מנקה את המצפון שלו ביום אחד, מזיק לעצמו ולחברה. מצד שני, צריך אומץ לא קטן לבחון ביושר את עצמנו, כפי שציין ניטשה "כאשר אתה מסתכל לתהום, התהום עלולה להסתכל אליך בחזרה!"

האם אנו באמת כאלה מוסריים? (כנראה שלא) האם יכולנו, על ידי מעשה או אי-מעשה שונה, לעשות יותר טוב מרע בשנה החולפת? (כנראה שכן) התובנות, מהסתכלות אמיצה פנימה, עשויות לגרום לנו לשפר את התנהגותנו בעתיד ('תשליך' בלבד לא יעזור)

הנושא השני קשור גם לפוליטיקה ישראלית אקטואלית. ראש הממשלה הנוכחי של ישראל, שהינו מושחת ובלתי מוסרי בעליל, הצליח להקטין את השפעת עובדות אלו על ידי העברת שני מסרים:

1. כל הפוליטיקאים מושחתים (ואז בוחרים במי שמוכר ונראה חזק מביניהם)
2. האלטרנטיבה לשלטונו (גנץ) הוא 'חלש' (ואז יקרו לנו כל מיני דברים רעים ומפחידים)



הן במישור הפוליטי/ עממי/ המוני והן במישור האישי, אנו נדרשים לפעמים לעשות Leap of Faith. מצד אחד, יש לנו מצב מוכר, שעד עכשיו הסתדרנו איתו איכשהו, ומצד שני, תקווה בלתי ברורה/ ידועה. כל עוד אנו נשארים במצב של פחד, נשאר תקועים במקום (גם אם נהיה לנו רע יותר ויותר בו). לפעמים (עכשיו) עלינו לעשות צעד של אומץ ותקווה ולנסות שינוי. משהו שעד היום לא ניסינו.

בפרפרזה על המשפט של איינשטיין ("אינך יכול לפתור את הבעיות שיש לך על ידי אותה צורת חשיבה") ניתן לומר, שעלינו לעשות משהו אחר, משהו נוסף, אותו לא עשינו בעבר. עלינו לעשות Leap of Faith בעל תוצאות לא ידועות, אבל בעל סיכויים או תקווה לשיפור. מבחינה פוליטית, זה אומר לתת לגנץ הזדמנות, ומבחינה אישית, זה אומר להשתתף (ולסיים) את מקצה ה-100 ק"מ ב'סובב' החדש (2,100 מ' טיפוס מצטבר).

אז שתהיה לנו שבת של 'חשיבה פנימה' ושנמצא את האומץ לעשות משהו שונה, משהו חדש!

טיפת מיתולוגיה / אהוד דור



מטבע לשון

נהר הֶסְטִיקְס הקדוש, הסובב והולך ומקיף את השאול, מהווה את הגבול בין ארץ החיים לארץ המתים. נשמות המתים, המגיעות לנהר, מועברות אל ארץ המתים בעזרתו של הספן המיתולוגי קָארון. אלא שקָארון זה אינו עושה זאת בהתנדבות, ועל מי שמעוניין בשירותיו לשלם לו מטבע (אובולוס), שאם לא כן, ינדוד לבצח לאורך שפת נהר הֶסְטִיקְס. היוונים הקדמונים (וגם בתרבויות אחרות), שדאגו שמתיהם יגיעו בשלום ליעדם, ציידו אותם במטבע עבור קָארון, אותו הניחו **מתחת ללשונם** של יקיריהם, בבוא יומם. כך זכו המתים להגיע אל המנוחה הנכונה, ואנו זכינו במטבע הלשון: **מטבע לשון**, שמשמעותו: ניב, ביטוי.

שבת שלום (ומנוחה בלבד) אהוד דור



ג'ון רודאם ספנסר סטנהופ, המטבע של כארון, 1883



תמנון על אופניים אדומים. ציור: שבתאי פרידמן

אכן מרהיב עין. או אז מתברר, שקטע 17 של שביל ישראל הוא למבוגרים בלבד: שני נודיסטים ממין זכר, שעומדים על החוף, לבושים כביום היוולדם ואולי לא מבחינים בקהל, שצופה בהם מלמעלה, הופכים לפתע לאחד... לורן מבינה ראשונה מה קורה למטה, וממהרת להסב את תשומת ליבו של איתמר שפייר ללהקת השחפים המקסימה, שעפה למעלה בשמיים...

לשמחתנו, השביל מוריד אותנו למטה אל חוף געש, ונוטע בקרב כוחותינו הגבריים תקווה, שאולי נזכה לראות גם נודיסטיות מהמגדר הנשי... התקווה הזאת נכזבת, אבל גם כך נפלא לטבול בין גלי הים הגבוהים של **חוף געש** הנהדר (למי שאוהב גלים גבוהים, כמוהח"מ). כנראה שההתלהבות מהים מערפלת קצת את חושינו, כי כשאנחנו מתקרבים לשפיים, אף אחד לא שם לב שסימוני שביל ישראל עולים שוב למעלה לדיונות, ואנחנו ממשיכים צמוד לים בקטע מסוכן להליכה (לפי השלטים הרבים שמתריעים על סכנת התמוטטות של הדיונות), עד **מבצר אפולוניה**. כיוון שאף אחד לא ממחר לשום מקום, והשמש עדיין גבוהה באמצע השמיים, מחליט הכוח לעלות למעלה למבצר ולבקר בעתיקות המעניינות של **אפולוניה**. העלייה די קשה, אפילו לקמילה, לכן רבה האכזבה כשמתברר ש"חוק מרפי" עובד גם ב"שביל ישראל", והעתיקות נסגרות בדיוק כשאנחנו מגיעים לשער הכניסה. בערב יום כיפור, מסבירה לנו הש"ג, סוגרים באחת בצוהריים. מילא, לפחות אנחנו נפגשים שוב עם הסימונים של שביל ישראל, שמורידים אותנו, לאחר הצצה **במסגד סידיני עלי**, אל רחצה נחמדה בים של **חוף סידיני עלי**.

מכאן כבר קצרה הדרך אל חופי הרחצה של **הרצליה**, ששוקקים בערב יום כיפור המוני בני אדם. אחרי חופי הרחצה, מראה לנו השביל את המרינה של הרצליה. מאות (אם לא אלפים) של סירות ויאכטות, מסוגים שונים ומשונים, עוגנות כאן זו לצד זו. מדהים! כלומר, זה מדהים את מי שרואה לראשונה בחייו כל כך הרבה כלי שיט, ועוד בתוך עיר כמו הרצליה. כוח השביליסטים כולו, בכל אופן, נמצא כאן בפעם הראשונה, ונדהם לראות ש"שביל ישראל" עובר במרינה כזאת. אחרי המרינה יוצא השביל מהרצליה ומגיע אל החופים התל-אביביים, שגם הם שוקקים חיים רבים: ה"**חוף הנפרד**", שמיועד להפריד בין נשים וגברים יודעי קרוא בשלטים (שעליהם כתוב רעיון ההפרדה המגדרית), **חוף הצוק**, שממנו עולה הכוח, אחרי כוס בירה, אל רכביו הממתנים לו מהבוקר, לאחר שהושלמו 18 הק"מ האחרונים בשביל ישראל, שעוברים בסמוך לים התיכון. בהחלט קטע חביב, קטע 17!



בשם השביליסטים - ניר רענן

שביליסטים יומן מסע

קטע 17 - למבוגרים בלבד!

קטע 17, **מונתניה לתל-אביב**, מסיים בערב יום הכיפורים 2017, את הרומן הסוער בין הים התיכון לבין חבורת השביליסטים (הפעם: לורן, גיל, יוסי שמע, ערן ואיתמר שפייר, קמילה "שפייר" מאקוודור והח"מ). ממושב אודים, מיד לאחר מעבר "שביל ישראל" בגשר מעל כביש 2 (חיפה - ת"א), מוליך השביל את הכוח להליכה נחמדה, מרובת ציפורים, לאורך האגם (שכולם מכירים) ליד **קיבוץ יקום**, עד תחנת הדלק של יקום. מעבר נוסף בגשר מעל כביש 2, הפעם ממזרח למערב, מביא אותנו ל**שמורת פולג** ולרכס הדיונות שמעל הים. לפני שמעפילים לדיונות ומתחילים לחפש "זולה", שגיל זוכר שביקר כאן פעם, לפני שנים, עם רוח'לה, עוברים ליד מקשת אבטיחים. שפייר קוטף ב"השאלה" רק אבטיח אחד ושם אותו על גבו (מחר, יום הכיפורים, אולי יסלח לנו על כך היושב במרומים). חצי שעת חיפושים אחר הזולה של גיל מעלה חרס, ומרוב ייאוש, אנחנו מחליטים לשבת לכוס קפה ולטעום מהאבטיח הכבד, ששפייר מוריד מעל גבו בשמחה גדולה. השמחה הופכת ליגון, כשמתברר שהאבטיח רקוב, והיגון הופך לשמחה, כשגיל הופך את המים הרותחים לקפה שחור, שאין כמוהו בעולם. "אפילו בדרום אמריקה אין קפה כזה", מאשרת קמילה בת ה-19 (אחיינית של פאולינה שפייר), שבאה אל "שביל ישראל" מאקוודור. קמילה נהנית מאד מהנוף, ומאשרת מה שכולם יודעים (חוץ מבוגרי הצבא) - ש"שביל ישראל" יפה יותר מכל דרום אמריקה... הנוף הנשקף מדיונות החול, כשאנחנו מתקרבים לחוף געש,



ברכה לסיום ובריאה

הפרשה הנועלת את מסכת חייו של משה נפתחת בפסוק:
"וזאת הברכה, אשר ברח משה איש האלהים את בני ישראל לפני מותו". (דברים ל"ג, א')

משה, מנהיג מתוסכל בן מאה ועשרים, שהקדיש ומיקד את מרבית חייו לקראת הכנסת העם לארצו, עומד לרדת מהבמה הציבורית בלי שהשלים את משימתו. הוא יודע שחניכו, יהושע בן נון, ישלים את המלאכה, והוא עצמו אפילו לא יזכה להשקיף מהצד על מסע ההתנחלות בארץ. חייו הפיסיים מסתיימים עם סיום תפקידו. אפילו רגע אחד של גמלאות לא ניתן לו. איזה תסכול! מה היינו מצפים ממנהיג ותיק, עתיר זכויות, שנבעט ממשרתו רגע לפני הגשמת משימתו?

משה לא מסתגר מדוכא באוהלו, לא מנהל סחבת כדי למשוך זמן, לא נושף בעורפו של מחליפו, וגם לא בא חשבון עם אלוהיו, שלא נהג בו לפנים משורת הדין...

הוא פשוט מברך את צאן מרעיתו ונפרד מהם כמו גדול.

הברכות, שמעתיר משה על העם, רומזות על אחד הכישלונות הגדולים שלו כמנהיג - הנצחת השבטיות: המסע המרהיב של עם ישראל במדבר, במשך 40 שנה, היה הזדמנות מצוינת לשמש כור היתוך לקיבוץ השבטים לעם

אחד. במה שצה"ל מנסה ועושה במידה כזו או אחרת של הצלחה, משה לא טרח לגעת כלל: עם ישראל יצא למסעו כאוסף של שבטים וכך גמר אותו.

עד היום אנו עם שנטוע עמוק בשבטיות הארורה, המונעת מאיתנו ישראליות אותנטית ונורמאלית.

משה גומר לברך את עמו, מאחל להם כל טוב, ויוצא אל דרכו האחרונה. הוא לא מת מזקנה, חולשה או מחלה:
"וייעל משה מערבת מואב, אל-הר נבו, ראש הפסגה, אשר על-פני ירחו; ויראהו ה' את-כל-הארץ את-הגלעד, עד-דן". (דברים ל"ד, א')

משה טיפס מערבות מואב אל הר נבו. בטיול קיבוץ עלינו לשם ברכב. משה העפיל ברגל. תאמינו לי - זו חתיכת עלייה... זאת ועוד:

"ומשה, בן-מאה ועשרים שנה--במתו; לא-כהתה עינו, ולא-נס לחה". (דברים ל"ד, ז')

כלומר, משה קשישא הוא מהחברה של 'מיטיבי לכת' ובעלי ראייה שש-שש. במלוא אונו הלך אל מותו, ועשה זאת באצילות רבה, ללא החצנת שמץ מהמרירות הרבה

שדבקה בו, מהרגע שהבין שלא ישלים את משימתו. ומשהו לכבוד סיום הקריאה בתורה: גם אנחנו, במידה מסוימת, דומים למשה. כל שנה אנו פותחים בבריאת העולם ומסיימים את הרפתקאות האנושות והעם היהודי במקום שמשה מסיים - על הר נבו מול הארץ המובטחת, ושבים וחוזרים למעשי בראשית.

התנ"ך נפתח באמירה פשוטה להפליא: "בראשית, ברא אלהים, את השמים, ואת הארץ". הוא ממשיך בששת ימי הבריאה, ואנו מצפים לתיאורים שגרתיים, שיובילו אותנו לסיפורים המיתולוגיים של הולדת העם היהודי. אך לא בדיוק: אלוהים ברא את האדם, לא למען התפקיד שאנו מועידים לו - להיות ראש וראשון לאנושות חופשית, חכמה ויצירתית, אלא כמשרת האל, שומר גן העדן.

"ויקח ה' אלהים, את-האדם; וינחהו בגן-עדן, לעבדה ולשמרה. ויצו ה' אלהים, על-האדם לאמר: מכל עץ-הגן, אכל תאכל. ומעץ, הדעת טוב ורע--לא תאכל, ממנו: כי ביום אכלך ממנו -- מות תמות". (בראשית ב', ט"ו-י"ז)

אלוהים מתגלה בתנ"ך בכל הצורות האפשריות. כאן הוא מתגלה כשתלטן, מתנשא ומאיים. האדם המסכן, שאפילו ילדות לא חווה, ובגד נאה לא לבש, לא זוכה ליחס מינימלי, קצת חום ואהבה מאדוניו - יוצרו. מזל שחווה נכנסה לתמונה. הנשים, כרגיל, מצילות את המצב:

"ותרא האשה כי טוב העץ למאכל וכי תאנה-הוא לעינים, ונחמד העץ להשכיל, ותקח מפריו, ותאכל; ותתן גם-לאישה עמה, ויאכל. ותפקחנה, עיני שניהם, וידעו, כי עירמם הם; ויתפרו עליה תאנה, ויעשו להם חגרת". (בראשית ג',



מבט מערבה מהר נבו לעבר ים המלח ובקעת הירדן. מתוך ויקיפדיה

(ו'ז')

הגברים יאשימו את האישה, שהיא פתיה ואינה כובשת את ייצרה. לא ולא - היא חכמה, תאבת חיים ולא נראה לה שתפקידה בחיים הוא להיות אשת הש"ג של גן העדן.

"ויאמר ה' אלהים, הן האדם היה כאחד ממנו, לדעת, טוב ורע; ועתה פן-ישלח ידו, ויקח גם מעץ החיים, ואכל, וחי לעלם. וישלחהו ה' אלהים, מגן-עדן--לעבד, את-האדמה, אשר לקח, משם". (בראשית ג', כ"ב-כ"ג)

הגירוש מגן העדן, מכלוב הזהב, היה הדבר הכי טוב שקרה לאדם וחווה. החיים בעולם האמיתי לא קלים, ובזיעת אפנו אנו אוכלים לחם, עד היום. אך אנו אנשים חופשיים, יצירתיים ולומדים לקחת אחריות על חיינו.

חכם קיבוצי אחד, המשיל את שינוי אורחות החיים בקיבוץ לגירוש מגן העדן, והבטיח שהשינוי ייטיב עם הקיבוץ וחבריו ברוב הקריטריונים. אנו נמצאים 6 שנים לאחר החלטה כזאת אצלנו, ואני סבור, שהחכם הקיבוצי לא טעה.

■ שבת שלום!



כנראה שעדיין לא התבגרנו / חנן נגרי

שזה כולל גם את אותם חברי הקיבוץ שעקבו אחרי ביצוע קפדני, שאכן מה שהובטח גם יקוים. אבל מאז זרמו מים רבים אפילו בנחל שלנו, בפורר. חשבתי שכבר התבגרנו, כבר יש לנו בוגרי ניהול כספים, בוגרי ריכוז משק, בוגרי ניהול מפעלים, שצברו ניסיון רב בניהול ענייני הקיבוץ, ובהצלחה לא מבוטלת. חשבתי, שבבחירת מזכירה - חברת קיבוץ, ובבחירת יושב ראש מועצת הקהילה - חבר קיבוץ, אנחנו צועדים לקראת ניהול הקיבוץ על ידי חברי הקיבוץ.

תמוהה בעיניי תוצאת ההצבעה לבחירת יושב ראש למועצת המנהלים העסקית של קיבוץ הזורע. לא ראינו הצלחות מרשימות, עד עכשיו, בבחירת בעלי תפקידים מרכזיים שלא מחברי הקיבוץ, אולי מפני שהם, התפקידים, הפכו למשרות, ולכך ישנה משמעות שונה לגמרי.

יתכן שזה היה נחוץ בשלב המעבר מן הקיבוץ השיתופי, לצורך השינוי. גם בשלב ההתחלתי, ניצלנו מטעויות קשות, ועל כך יש להודות למספר חברים שעקבו, תוך כדי השינוי, צעד אחר צעד, מה נחוץ ומה עלול להרוס את המרקם החברתי, שנבנה כאן במשך דורות. כמובן

■ אז כנראה שעדיין לא התבגרנו...

לוח מודעות

מזל טוב
לתמנע וגיני
בהולדת הנכדה,
בת לנעמה וניר
זר ברכות לכל בני המשפחה
המורחבת



מזל טוב
ליסמין וגיא רענן
בהולדת הבן, אח לדור נעמי
זר ברכות לסבים הדס וניר
ולכל בני המשפחה



מפגש שישי של מועדון גשר

חברים יקרים, הנכם מוזמנים
ביום שישי 25.10.19 בשעה 11:00 למועדון לחבר,
למפגש עם אהוד רביב שירצה על:

**מה מתרחש מתחת לקליפת המוח של המתבגרים? מחקרי
מוח חדשים מגלים תמונה אחרת של ההתבגרות.**

לאחר המפגש שיחות רעים וארוחה קלה.
להתראות, צביה.



מזל טוב

לדוד בראון
ליום הולדת 75!
מאחלים לך
בריאות ונחת לרוב



10 שאלות ותשובות עם יפה שהם

גיל: 75 מצב משפחתי: גרושה באושר ב-22 השנים האחרונות. אימא של רונית (51), עידית (47), זיוי (43) ונירית (38) וסבתא ל-9 נכדות ו-3 נכדים.
מקצוע: בעבר, במשך 12 שנים שיננית. בהמשך, אחראית ומקימת ענף אחזקת דירות, מבני ציבור ותשתיות. כיום, נמצאת בערוץ החיים הטובים של הגיל השלישי ומסייעת לריבה, כשצריך, בטיפול בדירות האירוח.



1 זיכרון מעניין מהילדות?

אני בת 6 בכיתה א', אחרי תאונת דרכים... גרתי עם משפחתי בחלק המזרחי של חדרה, ביציאה לכיוון תחנת רכבת מזרח וקיבוץ גן-שמואל. באחד הימים נסעתי עם שני אחיי לבקר את אבא שלנו, שעבד בתחנת הרכבת בהעמסת תיבות פרי הדר. כשחזרנו, ירדתי מהרכב ורציתי לחצות את הכביש לעבר בית ההורים. התפרצתי לכביש בלי לשים לב לרכב שעבר, פגע בי וגרר אותי בצמות היפות שהיו לי (ראו תמונה מצורפת) למרחק של כ-100 מטר. ההורים שלי, שידעו מי היה הנהג (אז כולם הכירו את כולם בחדרה), אמרו לשוטר שאם אחלים הם לא יתלוננו על הנהג. הנהג, שהיה מעשירי חדרה, הלך וקנה לי משהו כמו חצי חנות צעצועים, ובכך ניסה לכפר על אשמתו. אולי זיכרון אותה תאונה הביא אותי, לימים, להתנדב במשטרת התנועה...



2 מה הדבר האחרון שחיפשת ב"גוגל"?

'פומרניאן' (Pomeranian): ביולי אימצתי כלב חדש בשם פנ, ששייך לגזע הזה, ורציתי לדעת עליו קצת יותר. מהאינטרנט למדתי, שהגזע משתייך לקבוצת כלבי השפיץ, ושמקור הפומרניאן הוא מאזור פומרניה במרכז אירופה. הפומרניאן זכה לפופולריות בקרב בני מלוכה, מאז המאה ה-17. בבעלותה של המלכה ויקטוריה היה פומרניאן קטן במיוחד, וכתוצאה מכך הפומרניאן הקטן יותר הפך נפוץ וחביב בעולם כולו. כיום זהו אחד מהכלבים הפופולאריים והיוקרתיים ביותר בעולם, במיוחד בארה"ב.

3 מהו התחביב הכי משמעותי שלך כיום?

האזנה למוסיקה יוונית. אני מעריצה של שמעון פרנס (ה'ג'נג') ושל ירון אנוש, שמשדרים שניהם ביום שישי אחר-הצהריים (פרנס בגלי צה"ל ואנוש ברשת ב') תכנית שעיקרה שירים יוניים. אני לא מוותרת על האזנה לאותן תכניות ובנוסף, כמובן, מאזינה בבית לדיסקים רבים שיש לי, של מוסיקה יוונית. בעבר, השתתפתי בארבעה סיורים עם שמעון פרנס ביוון, סיורים שהדגש בהם על מוסיקה של זמרים יוניים ידועים. הסיור האחרון שלי בעקבות המוסיקה היוונית, סיור ששילב ביקור בטברנות עם המון היסטוריה, היה בסלוניקי, עם ירון אנוש. חשוב לי להדגיש, שמי שעודד אותי ולימד אותי על המוסיקה הזאת הוא שמעון פרנס. ממליצה לכולם להיחשף למוסיקה נפלאה זאת.

4 מהו החטא הקטן שלך ("הגילטי-פלזר")?

אני אספנית כפיייתית של מציאות מכל סוג ומין. אני לא יכולה לעבור ליד משטחי גזם, כאלו שהפכו בעיקר למקום לזריקת גרוטאות, מה שקראנו פעם 'אלטע-זאכן', בלי להעמיס על הקלאב-קאר, גם אם מה שמצאתי ממש לא קל להרמה. אין לי לב להשאיר דברים כאלו בריכוזי האשפה ואני סוחבת אותם לגלריה שלי.

5 אם היו נותנים לך שעה - היכן בעולם היית הכי רוצה להיות?

מהערב ועד מוקדם בבוקר באתונה, במועדון הלילה 'חאמרא' (השחר העולה) - מועדון לזמרים היותר מפורסמים, ששרים את שירי קנז'דיס ותאודורקיס. ואם לא, אז באצטדיון 'פאנאתינאיקו' (אצטדיון השיש) באתונה, בזמן קונצרט של שירים יוניים.

6 מהו הפספוס שלך?

שלא עשיתי רשיון נהיגה לאוטובוס... בזמן מלחמת יום כיפור היה חוסר בנהגי אוטובוס וגייסו בדחיפות נשים, שתעשינה רישיון לאוטובוס. אני מאוד רציתי להתגייס למשימה, אבל לצערי לא אפשרו לי מהקיבוץ לצאת ללמוד, ועד היום נותרה בי מעט תחושת החמצה. בהמשך, החל משנת 2000, הגשתי את הרצון שלי להתנדב כשוטרת מתנדבת במשטרת התנועה. אז במקום באוטובוס נהגתי בניידת משטרה.

7 משהו שאת שואפת להגשים בעתיד?

להספיק לנסוע כמה שיותר פעמים וכמה שרק אוכל ליוון ולאיים המקיפים אותה. הלוואי שהייתי יכולה לחיות שם.

8 ספרי משהו שלא יודעים עליך.

איך הגעתי להזרוע: בגיל 14 הגעתי להזרוע במסגרת עליית הנוער, לקבוצת 'איל'. המצב הכלכלי בבית היה קשה וההורים שלי לא יכלו לעמוד בעלויות של שליחתי ללמוד בתיכון בחדרה. (כשהייתי קטנה אימא שלי גידלה עיזים ותרנגולות וטיפחה גן ירק קטן בחצר הבית, שאם לא כך לא היה לנו מה לאכול). מי שסידר את העניינים עם עליית הנוער היה אחי הבכור זמבו שוהם ז"ל, שהיה חבר קיבוץ דן. אני זוכרת שהתקבלנו בהזרוע על ידי ארבעת המחנכים שלנו - קוני ניקולא, מריאנה פניג, מנחם רביבוריטה פרוינד, וקבלת הפנים הייתה יפהפיה. לעומת זה, ההתייחסות אלינו מצד בני גילנו מקבוצת 'אורן' הייתה מאוד לא נעימה - הכניסו לנו לחדרים "הפתעות" בצורה של סוס או עיזים, ובשנים הראשונות לא קיבלו אותנו לחברתם. בסוף כיתה י"א נשארנו מקבוצת 'איל' רק חמישה ואז צרפו אותנו לקבוצת 'אורן', ובשלב זה ועד סוף המוסד וגם הלאה, החיבור היה מצוין. היום נותר בהזרוע יחד איתי מקבוצת 'איל' רק שמואליק לאופר.

9 תכונה אחת בך שהיית שמחה להיפרד ממנה.

להיות קצת פחות אכפתית לכל מה שקורה בקיבוץ **המשתנה** [ההדגשה של יפה] ולהיות מסוגלת לא להעיר על כל דבר שמפריע לי. אני לא יכולה שלא להעיר... זאת הבעיה שלי.

10 משהו שמפריע לך ומשהו שאת אוהבת בהזרוע?

מפריע לי: מאז השינוי, נראה לי שהקליטות לחברות בקיבוץ נעשות ללא בדיקה מספקת. אני קוראת לזה "קליטות התלהבות" - כל כך שמחים על כך שיש צעירים שרוצים להצטרף לקיבוץ, שלא כל כך בוחנים לעומק את מי קולטים. מספיק שהנקלטים אומרים שהם רוצים להצטרף לקיבוץ בגלל החינוך או בגלל המרחבים הירוקים, כדי שיתקבלו. **אוהבת:** אני שמחה עם העובדה שעדיין יש חברים שאכפת להם מאחרים. יש לי קבוצה משמעותית של 'חברה' צעירים, כאלו שזוכרים לי חסד נעורים מהתקופה שהייתי אחראית לנעורים, ששמרו איתי על קשרים טובים ושתמיד מוכנים לעזור לי - אם בהובלת ציוד ואם בהסעה שלי, כאשר זה נדרש. טוב לי עם אותה רוח חברית.

תודה ליפה שהם על גילוי הלב והנכונות לחשוף מעט מעצמה לכולנו. להתראות בעיתון הבא עם "גיבור" או "גיבורה" נוספים שמוכנים לחשוף בפנינו מעט מרחשי, הרהורי וסודות ליבם. ובינתיים, תחשבו מה אתם הייתם עונים. רא"ן: דני נהב